

MAQUINES D'AFEITAR

ECONOMIA DE TEMPS I DINERS

Cap excursionista
deu anar sense una
màquina d'afeitar.

III

DAGUERIA

TOLL

Carrer de
Ferràn, 31

Jaume 1.er, 17

III

Màquines de tots els preus i qualitats.

Fulles de totes les marques.

Assortit complet en tots els articles d'aquest ram.

Canivets per a camp, viatge i defensa;
estoigs de ferramentes pera motocicletas
i automòbils;

coberts per a camp, gots per a viatge, etc., etc.

Casa la més antiga i important de Barcelona.

FABRICACIÓ I REPARACIÓ

EXCURSIONS

NOTICIARI MENSUAL DE LA SECCIO
ATENEU ENCICLOPÈDIC POPULAR
BARCELONA

AEP - CDHS
BARCELONA

ANY III : ÈPOCA 2.ª : NÚM. 22

1.er DE FEBRER DE 1917

NOTICIARI MENSUAL DE LA SECCIÓ D'EXCURSIONS

ATENEU ENCICLOPÈDIC POPULAR

CARME, 30 i 32, PRAL. I Ier-BARCELONA

SE REPARTEIX GRATUITAMENT ALS SOCIS DE LA SECCIÓ I A MOLTES ENTITATS

BOSCOS ENLLÀ

A L'INAUGURAR-SE el servei públic fins a Les Planes de Vallvidrera del ferrocarril elèctric de Sarrià, i que més endavant té d'arribar a Terrassa, nosaltres vam apressar-nos a fer-hi un viatge d'estrena. Què més natural, si havíem anat seguint amb interès totes les peripecies de la seva construcció i ens admiraven les obres tan resoltament empreses, a l'estil americà, sense omitir gastos, que per a portar-la a cap anaven realitzant-se. Però, per què no dir-ho? A l'ensems que experimentàvem una fonda satisfacció al veure que el nou ferrocarril contribuiria d'una manera decidida a fer més visitada aquella part tan bonica, tan fresca i tan riallera dels voltants de Barcelona, experimentàvem també un dol a l'ànima, una racança neguitosa...

Veritat és que an aquells que, esclaus de les viciades comoditats casolanes, no s'atrevien a donar un pas per por de cansar-se, l'implantació dels trens a Les Planes els ofereix ocasió, assequible a totes les capacitats econòmiques, d'anar-se'n a gaudir del sanítos esbarjo que la Naturalesa, plena de poesia, amorosament regala. El jovent enamorat podrà també, sense haver d'insistir gaire, portar el séu bé adorat a fruit de la magnífica esplendidesa de la Natura; ja l'element fandilesc no tindrà por d'haver de caminar massa, i aixís, aquesta facilitat de locomoció els permetrà fins disfrutar millor de les hores poètiques dels deliciosos capvespres. Les paraules d'amor, en aquells moments, en un clar de lluna i entre'ls pins, són més penetrants, més ubriagadores, més sentimentals...

Confessem francament que tot això ens complau moltíssim, però aiximateix se'ns presenten a la nostra imaginació unes visions desagrades que ens nuen el pit i ens causen tristesa.

EL PROTECTOR CENTRO DE DEFENSA DE ASEGURADOS Y GESTOR DE ASUNTOS ADMINISTRATIVOS
Intervención en la contratación de seguros-en general y en los expedientes de siniestros.

Patentes de invención e introducción
Registro de Marcas
Nombres comerciales
Dibujos-Modelos

COBRO DE CRÉDITOS = CONTRIBUCIONES E IMPUESTOS

Patro. 24 - Teléfono 2132
BARCELONA

TIRANTE BENEFACTOR (Patentado)
Para el desarrollo del pecho de las señoras, caballeros y niños
Indispensable a toda persona que aprecie y practique la higiene en el vestir

Con el uso del **Tirante-Benefactor** las señoras conseguirán el desarrollo de sus senos, pudiendo prescindir así de medicinas y ungüentos perjudiciales muchas veces a la salud. De venta en casa de los **Srs. Eduardo Schilling, S. en C.** (Barcelona-Madrid-Valencia) y del fabricante de ligas y tirantes «**Smart**»

AMADOR ALSINA
Riera San Juan, 8-Barcelona
que mandará folleto gratis a quien lo pida.

Con Benefactor

Peluquería "SORIANO"
DE PEDRO RECIO

SERVICIO ESMERADO E HIGIÉNICO DESINFECCIÓN CONTINUA DE TODOS LOS ENSERES
ABONOS ECONÓMICOS DE CINCO SERVICIOS 75 CÉNTS.
Valederos desde el lunes al viernes no festivos.

NO SE ADMITEN PROPINAS

Calle de la Boquería, n.º 6, 1.º.—BARCELONA

606 A L'ACANÇ DE TOTES LES FORTUNES

MALALTIES DE LA PELL SÍFILI : BLENORRAGIA
VENERI

MALALTIES ESPECIALS DE LES SENYORES : :

Rambla del Centre, 7, pral.
(DE 6 A 8)

RAIGS X : ELECTRICITAT : FOTOTERAPIA, ETC.

Aquests boscos que reposaven tranquil·lament i així viviren tants i tants anys, essent estimats i volguts pels fervents amadors de la Naturalesa sincera, aviat se veuràn, mercès a l'intrusió mecànica, triturats per donar lloc a una munió de xaldets, casetes, jarlins, etc., coses totes elles que, no deixant d'ésser boniques, en el sentit pintoresc de la bellesa natural resulten veritables adefesís. Molt ens temen que la llibertat tan joiosa de que havem fruit fins ara de poder saltar i córrer sens obstacles per aquells llocs frondosos, plens de rústega i encisadora hermosura, se veurà aviat entortolligada amb tanques de fil-ferro, estaques, parets i molts altres entrebancs que seràn per comoditat d'uns quants, però en perjudici de forces més que constitueixen l'estol de veritables afectats als encisos de la Natura.

Però, què hi fa! Això rai no té de capficar-nos, no tot el bé-de-Déu de la Naturalesa es conclou en Les Planes. Aquelles facilitats de poder-se anar a confondre amb el boscos, les brindem als qui poc acostumats a la muntanya s'hi aficionin, que gran cosa és; nosaltres anirem més enllà, on l'encarcament urbà no ens hi aconsegueixi; procurarem cercar en l'inspiradora solitud campestre, saturada de poesia, plaer als nostres anhels i als somnis febroscs que amaren la nostra existència; fugirem del bullici de ciutat per extasiar-nos en la contemplació de belles perspectives, perquè allà, al rebassar les línies de muntanyes, les nostres mirades, en arrobament deliciós, es quedin clavades al cel...

ENRIC OLIVÉ.

Aromes Plàcides

Al marge d'una nova institució

CONEIX-TE a tu mateix, digué Soló segles i segles enrera. Aquesta màxima l'haurien de tenir present els homes a tothora, car seria un gran bé per tothom el que posseïssin una plena consciència de les llurs qualitats, defectes i virtuts. Això els estalviaria un sens fi de transtorns al topar contra lo que podem dir-ne la fatalitat, que sembla aïrar se sovint contra la voluntat dels homes, quan són els homes els qui per la llur ignorància solen rebelar-se contra els designis inescrutables de l'armònica marxa del món. Mes és feina difícil aquesta de co-

neixes a si mateix, vuig hi ha en la vida mil miratges enganadors que fan creure'ns d'una faicó molt disinta de la que som en realitat. Sols les nostres accions espontànies i les paraules que brollen sinceres del nostre jo intern, poden revelar-nos tal com som. En aquestes fonts pures és allà on ha d'anar a cercar materials d'investigació el psicòleg.

La savia màxima del bell filòsof, convé no oblidar la mai. Si útil és i necessària en la vida dels homes, útil i necessària és igualment en la vida de les col·lectivitats i dels pobles. Poble que no es conegui a si mateix, és poble sense personalitat completa, poble sense caràcter, que poc podrà figurar en el concert de les civilitzacions. Per això és convenient que els pobles també s'esforcin en estudiar la llur idiosincrasia.

Mes s'ha de tenir en compte que un poble per a conèixe's té de recórrer a les fonts més íntimes de les quals n'ix amb més puresa la seva personalitat. I aquesta, precisament, no s'ha d'anar a buscar en l'obra dels savis ni en els llibres dels erudits, perquè uns i altres es nodreixen del patrimoni universal, i mal podrem judicar d'una raça per l'exemple que ens donquin alguns dels seus fills privilegiats, com tampoc podrem formar-nos ver concepte del fons d'un home per la seva estudiada presentació. L'ànima del poble, prístina, virginal, la veurem en qualques de les seves convulsions i, més que enlloc, en la expressió ingenua de la seva pròpia mentalitat, en l'assimilació d'idees populars agenes i àdhuc en la manera de transmetre's els conceptes i sentiments a través de les generacions, modificant-los per tal de fer-se'ls més propis. Aquesta és la font genuïna que dóna una clara noció de lo que és un poble en els arcans del seu esperit.

Hei's aquí a on va a parar tota la importància dels estudis folklòrics i etnogràfics, empresos molts cops per mer entreteniment. Conèixer la veritable fesomia psicològica d'un poble per entremig de les diverses manifestacions, naturals i espontànies, amb què es revela.

Immensa es l'importància que això té, digna de l'atenció dels homes estudiosos, que hi troben matèria per a moltes investigacions. Així s'ha entès en aquestes darreres èpoques i des de principis del segle XIX les recerques folklòriques s'han anat esteneu per moltes nacions d'Europa. El folklore escandinau i l'anglès tenen fama d'ésser d'una gran riquesa.

AEP - CDHS
BARCELONA

En varies nacions del nostre continent existeixen Societats i revistes expressament fundades per a recollir les tradicions populars, els cants, els proverbis, els jocs, les rondalles, les creences supersticioses, etc., prestant per aquesta raó grans serveis a l'història i a l'etnografia. Aquí Catalunya mateix, d'alguns anys ençà, es porten realitzades varies arpegles d'aquesta mena. En Pelai Briz, En Milà i Fontanals i En Verdaguer són figures a les que molt deu el folklore català. Entre les moltes coses que podríem citar respecte aquest punt, siguin permès consignar la superba col·lecció de proverbis i refrans de la nostra terra que està fent el veterà folklorista En Sebastià Farnés, que passa ja dels 18 000, i les cançons populars catalanes recollides per N' Aureli Capmany i altres bons patricis. Aquest darrer senyor ha fet ademés una obra digníssima i admirable tent reviscolar les antigues dances populars de Catalunya, plenes de sentiment i de gust a tístic. El Centre Excursionista de Catalunya també ha treballat molt en aquest sentit, té varies obres folklòriques per ell editades. No podem pas queixar nos els catalans per manca de voluntats posades al servei de les investigacions folklòriques, però si mancava a Catalunya una institució que fos un resum, un centre de les activitats que disseminades per tots envrets treballen silenciosament per a fer l'obra folklòrica nacional.

Doncs bé; aquesta institució existeix ja i no pas d'avui justament. Fa cosa d'un any va crear-se, per iniciativa del Doctor T. Carreras i Artau, professor d'Ètica de la Facultat de Filosofia i Lletres de l'Universitat, l'«Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya», entitat que té per objecte essencial «recercar, recollir i sistematitzar aquelles manifestacions espontànies i populars, actuals o històriques, reveladores de la psicologia moral del poble català en ses relacions amb els altres pobles ibèrics».

De la nova institució poden esperar-se'n excel·lents fruits, posant en comunicació tots els folkloristes de Catalunya i ordenant, catalogant i resumint tot el tresor folklòric, antic i modern, inèdit o publicat, que surti de les seves mans.

«L'Arxiu» ja treballa de ferm per a portar a terme un inventari complet de tota la producció etnogràfica i folklòrica catalana, atxò és, un lloc on s'hi registri totlo que sobre aquestes materies se coneixi dins la nostra terra. És inútil dir que

aquesta és una feina meritoria que rendirà utilíssims serveis als professionals i als aficionats, puig aixís podran estar al corrent de tots els estudis fets sobre el particular. S'està formant també una Biblioteca folklòrica i etnogràfica i s'emprenen treballs monogràfics en els quals s'hi admet la col·laboració de tots els que puguin ajudar-hi. D'aquesta faïçó es promouen i s'estimulen les aficions an aquesta mena d'estudis.

«L'Arxiu» compta amb la cooperació de totes les persones que més es distingeixen pels llurs treballs folklòrics i aspira ésser el centre on hi afuexi tota la labor folklòrica de la nostra patria.

Ens és tan simpàtica aquesta obra i ens afecta tan d'aprop pel nostre caràcter excursionista, germà del folklòric, que sentim una plàcida satisfacció al poder-la comunicar als nostres amics.

Rebi l'iniciador i propulsor de l'idea l'enhorabona entusiasta d'aquests séus humils admiradors.

ROSALBA.

Esbart folklòric

Les frases proverbials catalanes

III

* Què faràn les molletes, si les crostetes són tan bones! *

S'USA aquesta frase per donar a comprendre l'interès que ens excita alguna cosa de la qual sols n'hem saborejat una primícia. El séu origen, segons ens ha contat una avia que sol estar molt al corrent dels col·loquis que sostenien les besties en aquells ditxosos temps que encara parlaven, és el següent:

Una guineu que s'havia apoderat d'un formatge en una traïdora visita feta a casa de les cabretes, va anar-se'l a menjar al cim d'una roca, i com les crostes no li agradaven, les tirava daltabaix. S'ençepegà a passar per allí un pobre llop mig mort de gana, i veient les crostes de formatge que deixava caure la guineu des del séu enflat estatge, s'afanyava a collir-les i se les cruspia depressa, trobant-les delicioses. De tant en tant, el llop alçava el morro i amb veu melangiosa i anhelant exclamava aquestes paraules:

— Què faràn les molletes, si les ciostetes són tan bones!

AEP - CDHS
BARCELONA

Reçorrem la Casa de Maternitat

La Casa provincial de Maternitat i Expòsits, lloc de recull de pobres criatures en la edat més tendra de la vida, està emplaçada al final de la barriada de Les Corts. La visitarem el dia 17 de setembre.

Un cop facilitada l'entrada, traspàsarem un llarg camí vorejat per les ben cuidades hortes de la Casa. En el vestibul del pavelló de la dreta ens rebé amb franca cordialitat el director espiritual del benèfic establiment, l'il·lustre literat Rnd. Frederic Clascar, acompanyat de varies monges de l'ordre de Sant Francesc.

Admirant la grandiositat i aspecte simpàtic de l'edifici, recorreguérem ses variades dependències, dormitoris, sales d'higiene, els guarda-robes, on per l'exquisit gust de la col·locació s'endeuina que són hàbils mans femenines les que s'en cuiden; la capella, provisional, que és hermosa, observant-hi el refinat gust dels que l'han dirigida; la sala de confecció, les escoles de pàrvuls, on hi restàrem una llarga estona, escoltant detalls del seu funcionament. El sistema seguit és el de Montessori, un dels més pràctics per a desenrotllar gradualment l'intel·ligència dels infants, en llur període de constitució físico-mental,

Vegérem també les sales d'esbarjo a cobert, les dutxes, els menjadors i acabàrem la visita de l'ala dreta de l'edifici, sortint als patis, on convenientment separats per edat i sexe jugàven els acollits.

El pavelló de l'esquerra està destinat a les nenes i als nascuts de poc. Tot visitant les diverses dependències, entràrem a una sala on reposaven, en uns petits brególets, els tendres infants que encara necessiten de la lactància, ja sigui natural o artificial.

A l'ensenyar-nos la saleta en que hi han els nascuts abans de temps, saludàrem al metge de guardia, Dr. Escriu, qui amablement es prestà a donar-nos detalls dels diversos serveis inclosos en aquella ala de l'edifici.

Després visitàrem algunes altres dependències, notant per tot arreu les condicions excel·lents que reuneix aquell benèfic asil, digne d'admiració aixís per la distribució de serveis com per la pulcritud en que es presten.

Finalment, el nostre amable *cicerone*, Mn. Clascar, ens volgué ensenyar el seu hostatge, que és l'antiga casa pairal coneguda per «Càn Caballé» situada davant mateix de la benèfica Casa.

Traspassant pel menjador, pujàrem a la biblioteca i sala d'estudi del savi sacerdot; allí, entremig d'aquell enrenou de llibres, que acusen l'existència d'un home estudiós, mossèn Clascar, amb una senzillesa encisadora, ens donà varies explicacions de la seva vida íntima i literària, regalant-nos a cada hu un llibret degut a la seva ploma i algú altre present per a la Biblioteca de l'Ateneu. Li agraïm de cor el seu obsequi.

Acabada la visita, retornàrem cap al tramvia, acompanyant-nos el simpàtic sacerdot, qui durant el trajecte ens distingué una amena conversa, profitosa per les idees que anava comunicant.

Repetim des d'aquí les nostres mercès per les atencions de que fórem objecte.

J. FABREGAT TRABAL

Setembre 1916.

Berga-Pedraforça-Fons del Bastareny

(Conclusió)

Era deliciós, verament deliciós. Mes, i el panorama que s'obria des dels Rasos? Es cosa digna de veure, a fe; perquè us en feu càrrec, amable llegidora, bon llegidor, vos nomenaré lo que des dels Rasos de Peguera, 2077 metres d'altitud, es veu. Bon troç de la part nord de la província de Lleida, les muntanyes de Cardona, Solsona i La Seu; Serres de Busa, Montserrat, Sant Llorenç del Munt i Tibidabo, amb tot el Bergadà i bona part de les conques del Llobregat, Cardoner i Aigua d'ora; Montseny, muntanyes de la Nou, Puigselcalm, Serres de Bertí, i senyorejant-les totes, tot el Pirineu des del mar fins Puigllançada i des de La Seu fins Aragó; Puigmal, muntanyes del Rus, Serra de Cadí, Comaarnada, Vall d'Aràn, amb una infinitat d'altres muntanyes, entre les quals potser hi havia el Pic d'Aneto, puig no's podia distingir cap cim superior; era un veritable remat d'altíssimes

muntanyes, totalment nevades, i lluny, bon troç dins de França, el massiç de Maranges, el Canigó no's veia, tapat pel Puigmal.

«A la llum del sol de Déu
brillaven al lluny, formoses,
unes muntanyes blavoses,
totes clapades de neu».

Quin mirador aquest dels Rasos! és el panorama per excel·lència, car està situat al bell mig de la part nord de Catalunya, al començament de la part muntanyosa d'aquesta, no tenint per lo tant cap parabanda pels cantons de Llevant, Mitjorn i Ponent. És digne de fer-hi una excursió, pugeu-hi, excursionistes, s'ho val.

No sé el temps que restàrem allí, sols sé que partírem amb pena, era massa bell lo que vèiem per deixar-ho.

Descendírem, fins ésser aprop de Peguera, per un espès, frondosíssim, bosc de pins. A les 2.40 ens aixecàvem de *taula* després de dues hores justes de parada, i a pas suau, mes per això seguit, arribàvem a les 4.10 a l'estret de Farrús i una hora després a la collada del Portet. Canvi de país, entrem a la conca del riu d'Aigua d'ora, a la dreta el massiç d'En Cija, enfront i a l'esquerra, riquíssims boscos de pins negres i rojos, les dues varietats d'aquesta comarca, i al lluny Gòsol mig amagat encara pel massiç de Pedraforca. El camí va sempre arredosat a la muntanya d'En Cija, tenint a la dreta la pendent quasi vertical i en alguns punts vertical del tot. Hi ha llocs on és necessari tenir molt compte al posar els peus, car el camí és un relleix de la roca que baixa de qui sab els metres i continua bon troç avall tot llis, per acabar sens un petit aturall en un cingle d'altura esgarriposa. Quan s'és a certa distancia, sembla impossible que hi hagi camí, sols es veu la roca nua amb tota sa cruesa i heretat; després el camí s'endinsa per entre mates i ja no s'hi té d'anar amb tant de compte; finalment la pendent de muntanya es va aplanant per acabar en un prat fresquíssim i ric on hi campeja per gaudança dels ulls i de l'ànima aquell bé-de-Déu d'hermosor dels prats enjoiats de ginebrons i pins.

«Jo no sé lo que teniu
Que us estimi tant, muntanyes»

A l'Aspà hi fórem a les 7, mitja hora després érem a Sorribes i a les vuit en punt entràvem a can Tempanada de Gòsol. Estàvem contents de la jornada.

Les sis tocases eren quan abandonàvem Gòsol l'endemà, junt amb tres amables excursionistes del Centre de Dependents del Comerç, que també volíen fer la mateixa excursió. Fent un xic de marrada, ens arribàrem a les fonts de Gòsol, principal afluent i quasi neixement del Cardoner. Des d'allí ens dirigírem de dret al Pedraforca, objecte de l'excursió; a les 7.45 arribàrem a l'Espluga rodona, des d'on es pot contemplar Gòsol i sa vall amb tota s'amplitut i bellesa. Al poc empeníem camí per arribar a la font sobirana de prat de reu a les 9.15, on esmorzàrem. Fins aquí el camí, quan n'hi ha, és dolent, ple de pedres, llargs troços de trartera, mes lo que vèiem més amunt era tan *planer* que la veritat no ens adonàvem de les penalitats de la pujada. Esmorzàrem i a l'hora escassa empeníem camí vers les altures, visitant de pas el forat de les calderes o campanes, ço és, un forat que hi ha aon tirant-hi una pedra topa amb estalactites o cairells de roca o lo que siga, que no és possible veure-ho, i fa amb ses topades diferents matïços de sons, per lo que la gent del país li dóna aquells noms. I el camí, cada moment més dret, ja és roca nua on rellesca en gran manera el peu, ja és tan dret que en alguns llocs és imprescindible fer gimnàstica per acabar pujant a força de braços i abandonant per fi la canal aquella, agafant-ne una altra, que sortosament és la bona. Al poc rato comença la boira a mostrar-se més depressa de lo que convenia, car als pocs moments ens envoltava completament, no deixant-nos veure més que lo que trepitjàvem; a ratets semblava que s'aclarís, mes després tornava amb més espessor, tant, que no acabàrem de pujar al piló petit. Ens faltaven només una cinquantena de metres d'altitut per arribar-hi i decidírem anar a la Forcadura (punt d'unió dels dos pilons) per, en sent allí, esperar si canviava el temps i pujar al piló superior o gros; reculàrem un bon troç anant arràn de cingle (és el millor camí, figureu-vos!) i pujant un troç de pendent arribàrem a la Forcadura a les 12 en punt. Cinquanta minuts hi restàrem, cinquanta minuts que passaren en un moment, sempre esperant que s'aclarís la boira. Quantes voltes fitàrem la punta més alta! Hi havia moments

que la boira fugia com per a tentar-nos a pujar-hi, mes quan decidíem fer-ho tornava's a tapar més espès encara, fins i tant que veíem que com més anava més pitjorava tinguérem que marxar avall, car anant amunt, si bé ens plavia amb tota l'ànima, també compreníem que en arribant-hi fóra totalment inútil, puig no hi veuríem absolutament res; la raó s'imposà a la passió.

Vèiem a nostres peus Saldes i de dret hi anàrem, de dret i corrent, perquè des de la Forcadura fins a uns doscents cinquanta o trescents metres de desnivell hi ha una pendent molt pronunciada, tota ella de pedretes menudes que convida a llençar s'hi corrent, arribant en pocs minuts al cap-devall. A les 2.30 s'arribà a Saldes i a les 5.25 s'en marxava, havent dinat i gaudit dels voltants. Aquí ens despedírem del guia, que, tal com havíem convingut, a Saldes acabava sa missió, dolent-nos que l'amable companyia, el franc tracte i bonhomia d'ell tingués que finir tan prompte. Els tres companys del Centre restaren a Saldes per a fer-hi nit, acompanyant-nos amablement bon troç vers el Santuari del Grasolet.

Tant aquest Santuari com el camí que hi porta, és una frondosíssima sotalada feta al peu mateix del piló superior del Pedraforca. A un quart de vuit arribàvem al Grasolet, on al cap de poc també hi vingué l'excursionista París, del Barcelonès, qui la nit abans fou company d'hostatge a can Temponada de Gòsol, convenint en trobar-nos al Grasolet (ell aquell dia pujà la Serra de Cadí). Després d'un reconfortant sopor creguérem convenient anar a dormir per a poder-nos llevar dematí. Així ho férem; abans de les cinc ja trastejàvem per aquells compartiments; després beguérem, com cada dia, la llet totjust munyida, i a les 5.50 deixàvem el Santuari. Continuàrem els tres la ruta vers l'altre objecte de l'excursió: les fonts del Bastareny. El camí és deliciós, exuberant de vegetació, i així continuà fins al coll de la Bauma, on restàrem uns vint minuts contemplant per darrera volta la sotalada del Grasolet i arribant mitja hora després a la font del Coll de la Vena. Des d'aquí marxàrem vers les fonts del Bastareny, passant per can Montarols i can Munné, arribant-hi a un quart de deu. Tot esmorzant gaudírem de la bellesa del paisatge i de les abundantíssimes, transparents i fresques aigües d'aquella deu, que junt amb les fonts del Llobregat

formen aquest riu. Allí hi restàrem embadalits fins que'n sortírem al cap d'una hora, no treient mai l'esguard del salt que forma l'aigua. Vulgues no vulgues, tinguérem que marxar d'allí a bon pas perquè el temps començava a curtejar, i boi encisant-nos durant tot el camí, que fa parella amb la corrent, arribàrem a Bagà a dos quarts de dotze. Dinàrem, i tot marxant en la tartana fins a Guardiola i després en tren fins a Mauresa i en altre tren fins a Barcelona, no podíem capir que ja s'hagués acabat l'excursió. Ens complagué tant, que sols esperem l'ocasió de tornar-la a fer, que és el millor elogi que pot fer-se de la gemada comarca del Bergadà.

ROMANÍ

Esbart fotogràfic

Conferències d'En Zabala

No el coneixíem i hem de confessar que ens ha complagut molt la seva coneixença, puig En Josep Fernández Zabala, de la Agrupación de Alpinistas «Peñalara», de Madrid, és un complet excursionista; sent la muntanya no sols amb tota l'afició, sinó també amb tota l'idealitat.

D'una manera clara, vibrant, tal volta massa atrevida (explicable en un hardit excursionista), ens contà el seu amor per la muntanya; per sa sinceritat, franquesa i bon humor, va fer-se extraordinàriament simpàtic al nombrós públic que en les dugues conferències tingué el gust d'escoltar-lo. Xicot jove, ple d'energíes, ànima inquieta, amb vivacitat ens explicà el concepte elevat que té de l'alpinisme i les impressions rebudes a través de les muntanyes espanyoles, amb els incidents humorístics tan propis en les excursions i que ell sab explicar amb graciosa ironia.

La primera de les conferències, que tenia per tema «Montañas de Castilla», sigué interessantíssima, desfiant pel drap blanc no sols belles encontrades, de superbes muntanyes, sinó també les ciutats de Córdoba i Granada, els jardins d'Aranjuez i els de La Granja. La segona era dedicada per complet als célebres Pics d'Europa, muntanyes si bé molt anomenades ben poc conegudes, puig es necessita de tota la ciencia alpinista per explorar-les; una excursió de 20 dies per elles és lo que ens explicà En Zabala d'una manera brillant i amena.

Els clixés eren encantadors i durant el temps de la conferència semblava estèssim traslladats a regions ideals, plenes d'aquella puresa amb que sadolla la Natura a qui de cor l'estima.

Mercès al brau company Zabala i a l'ensems la nostra enhorabona als seus dignes consocis de la «Peñalara», hardits excursionistes tots ells, que han posat molt alt aquest noble deport en terres de Castilla.

PROGRAMA PER A FEBRER DE 1917

Dia 4, tarde.

Segona visita a la Presó cel·lular de Barcelona.

Punt de reunió: Local de l'Ateneu, a les 15, o davant de la Presó, a les 15.30.

Es limitat a 15 el nombre d'assistents.

Dia 11.

Excursió a Sant Celoni, Campins, coll de Santa Elena, turó Gros, turó de l'Home, pic de les Agudes, Sant Marçal, Montseny i Palautordera.

Sortida: Per l'estació de França, a les 5, retornant a les 21.

NOTA.—Per assistir an aquesta dura excursió, és indispensable inscriure's abans.

Dia 15, nit.

ESBART FOTOGRAFIC. — Sessió en la sala d'actes de l'ATENEU, projectant-se varies col·leccions de diapositius. A les 22.15.

Dia 25.

Excursió a Gavà, Brugués, Aramprunyà, Morella, Garraf i Castelldefels.

Sortida: Pel parador del passeig de Gràcia, a les 5.26, retornant a les 20.30.

Pressupost de trens: 2'60 pessetes.

Cal portar-se les provisions.

NOTES

La secció de Ciències del nostre ATENEU ha tingut la deferència d'endrecar-nos una salutació amb motiu d'entrada a l'Any nou. Agraïm l'atenció i corresponem a les frases de cordialitat que ens dedica.

Els persistents fets de gener anunciaven neu al Montseny. No s'havia de desperdiciar, doncs, l'ocasió d'anar-li a trepitjar la seva caputxa blanca. Això fou el motiu de que, per anar al Montseny, s'ajornés l'excursió a la Morella, anunciada per al dia 21, la qual l'hem inclosa en el programa del mes que som.

PUBLICACIONS REBUDES DE NOU.—*La Veu del Circol*, de Martaró, *Revista de Menorca*, de l'Ateneu Científic, Literari i Artístic, de Mahó, i *Bulletí del Centre Excursionista de la Comarca de Bages*, de Manresa.

Imp. Miró S. en C., Ronda de Sant Pau, 10

SECCIÓ ATLETICA

DE L'ATENEU

GINNÁS I DUTXES

Classes de gimnasia sueca, lluites greco-romana i boxa

Quotamensual 1'50 ptes.—Obert de 7 a 12 de la nit.

ENTITATS EXCURSIONISTES DE CATALUNYA

Desitjosos de comptar amb un índex de tots els organismes similars de la nostra regió, agraïrem totes les observacions que se'ns faci tant per a ampliar com per a modificar aquesta llista.

Agrupació Excursionista.—St. Elies, 9, 1.^{or}—REUS.

Agrupació Excursionista Catalunya.—Mitjà de Sant Pere, 4, 2.^{on}, 1.ª.

Associació Excursionista Avant.—Passatge Domingo, 1.

Centre excursionista. TERRASSA.

Centre excursionista Barcelonès.—Boria, 17, pral.

Centre Excursionista de Catalunya.—Paradis, 10.

Centre Excursionista de Granollers.

Centre Excursionista de la comarca de Bages. MANRESA.

Centre Excursionista de Lleida.

Centre Excursionista del Vallès.—SABADELL.

Centre Excursionista de Noya.

Centre Excursionista de Vich.

Centre Excursionista Montseny.—Rec Comtal, 16, pral.

Grop F. Catalunya.—Palma Sant Just, 7, 2.^{on}, 1.^a

Grop E. Gore Negre.—P. de la Concordia, 10.—LES CORTS.

Grop Excursionista Igualadí.—IGUALADA.

Grop Sport.—HOSTALRIC.

Secció de Sports i Excursions del C. A. de D. del C. i de la I.—Rambla Santa Mònica, 25.

Secció d'Excursions de l'A. E. P.—Carme, 30, pral.

Secció d'Excursions del C. d'U. R.—VALLS.

Secció Excursionista del Centre de Lectura. REUS.

S. E. del G. E. "Aplec".—Masaguer, 1.—SABADELL.

S. de C. N. de B. «Club Tuntanyenc».—Princesa, 14.

Sport Ciclista Català.—Diputació, 333.